

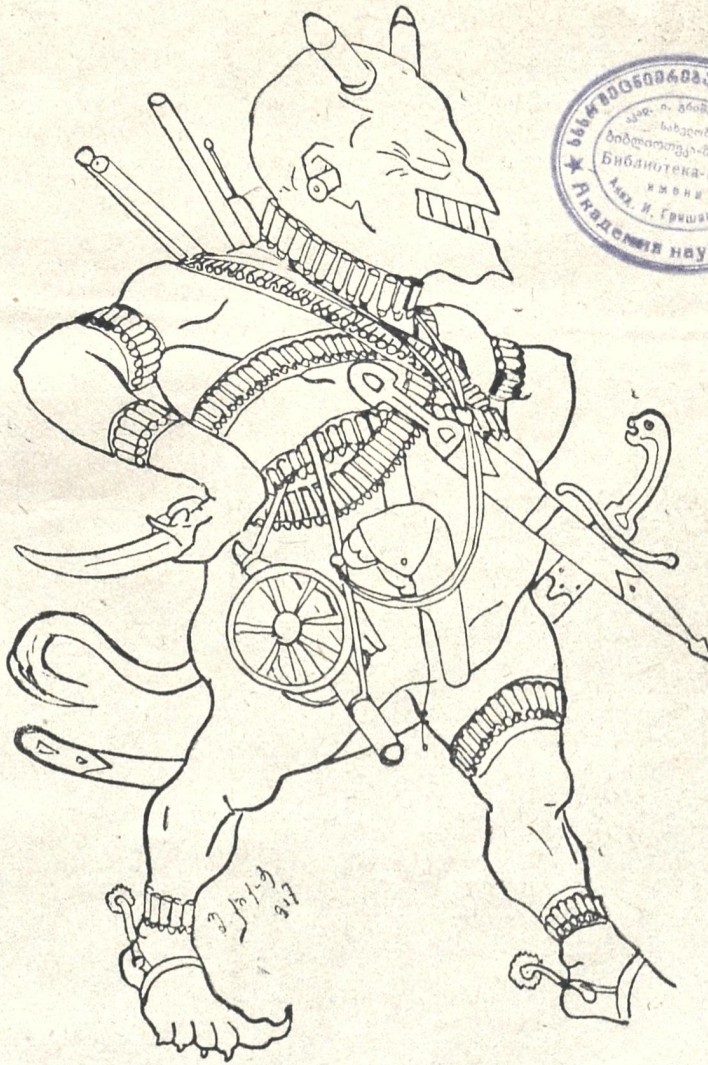
მშობლის მათრახი

ფასი 6 მან.

№ 3.

დამკვეთის 12 გვარდნიის დღე 1919 წ.

9528

საქართველოს ჰეროიკულურ მდიდრულად იღებს ზეგა.
 მსგავსად სხვათა მეფართა, გვარდიელად შევსდევ მერა.
 საჭურველით ადვიტურგე, თავით ვითა ფესამდევა,
 სიმშვიდით და სხივთა ფრქვევით გავაწობილე მაღლა მზეგა.

რაზმი ჩემი, საემპაკო, ცეცხლში ნაწრობ მანამტკივი,
 არახოდეს მილატებს რაკი ერთ ვზის დასდო ფივი,
 დედის წინ არ გამოსტეგა, ვით ზღაბრული სამგლე კვივი.
 საიდუმლო ბინაზე დგას, სად ბინადრებს არც მე ვივი.

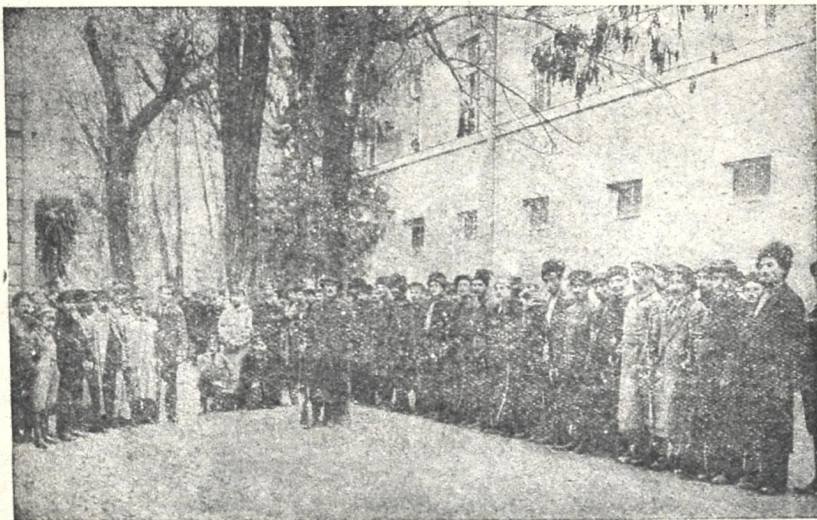
სახალხო გვარდიის პირველი მთავარი შტაბი.

ფოტ. სურ. ვ. გრინგვიჩისა.

ჯგუფის მუჯავულში წის ნღე ჟღრდანია. მისგან მარცხნივ სხედან: ალექსანდრე დგეზუაძე, რუბენ აუმტრავი, ილიკლ ქარცივაძე და მიკიკ ვარდღიანი. მარჯვენა მხარეს სხედან: ვალიკლ ჯუღელი, სანდრო მაისურაძე, კაკი წერეთელი, დავით საღირაშვილი. ფეხზე სდგანან: გიორგი ცინცაძე, გერასიმე მახარაძე, სარქის გლახიანი, ნაბღელენ კახიანი, თეღფიღე შენგელია, ვახლ ჯღგიმვილი და ჯღღადიმერ ჯღღიტინსკი.

ფოტ. სურ. ვ. გრინგვიჩისა.

პირველი აქტიური გამღვლა სახალხო გვარდიისა. თფიღისის მღწინავე მუშათა მღირე რაზმი, თავის ზვეულღბრიღ ტანთ-საღმელში გამღწყობიღი ეშაღღება არსენაღის ასაღღებათ გასღღახს. მღღდა ეს 1917 წღღის დღღეღმღბრის 12, ღღაღით.

ნ. ჟორდანიას აზრი სახალხო გვარდიისაზე*

არის ორი გზა, ზღენი და რუსეთის: ორი პოღლიტიკური და კულტურული გზა—ერთი გზა არის—გზა ანტიღღემოკრატიული და მეორე გზა არის გზა ღღემოკრატიული.

ამით, რასაკვირველია, მე არ ვაღბობ, რომ რუსეთის ხალხი მუღღამ ზარღღება ასეთ მღღგომარეობაში.

წარსულში ბევერი ხალხი ყოღფიღა ასეთ მღღგომარეობაში, მაღრამ ის ამ განსაღღღელიღღან გაღმოსულა.

აი, როცა რუსეთის ხალხი ამ მღღგომარეობიღღან გაღმოღვა და ისიღღ ისეთიღღეღე ღღემოკრატიული წყობიღღებით და სურვიღღით იღღენება გაღმსღღვეღღული, როგორღღე ზღენ, ცხაღღია, ზღენს და მათ შორის გაიბღმება ახლო ძაღღეღბი და ზღენ შორის არაღღეთარღღი რთული კითღღეღბი აღღარ იღღენება და ხელიღღხელ ზაკიღღღებუღღი გაღღეღღღებით საერთო გზას.

როღღის მოხღღება ეს?—ამის თღღმა ძღღელია.

და ვინაიღღან იღღე ღღემოკრატიული სულის კვეთება და პოღლიტიკური ღღემოკრატიის დაღმყარება არ მოხღღება ახლო მოღმავალში,—ზღენ უნდა ვიყოთ ზღენთვის დაღმოუკიღღებღღად.

აი, ამისთვის არის მოწოდებული სახალხო გვარღღია, რომელიღღე ამ საქმეს უღღღია გუშაღღათ. აქედან თღღეღენ დაინახეთ, რომ აქტი 26 მაისისა,—ეს არის ღღიღი ისტორიული აქტი, აღმოცენებული არა შემთღღეღეღით, არაღღმედ—ღღიდ ისტორიულ აუციღღებღღობაზე და ფაქტზე.

თუ გვინდა, რომ ზღენში იყოს ღღემოკრატიის ბატონობა—ღღემოკრატიზმი და არა ღღეღტატურა, მაშინ ზღენ იძუღღებუღღი ვართ ზღენი საკუთარი საღღვალღღებით შეღღეღმნათ და ვაშენოთ ღღემოკრატიის ბატონობა.

აქედან თღღეღენ ხეღღათ, რომ გვარღღის მოწოდება, მისი საბუთეღღი—იღღეური და პოღლიტიკური, საბუთეღღბი თავის მოქმეღღების გასამართღღებღღად მეტად ღღიღი და მღღღავრია.

უნდა იყოს გვარღღია დაღწეღმუნღღებული, რომ, თუ იღღი იღღავს საქართეღღლოს, იღღი იღღავს ამავე ღღროს თავის თავს, საქართეღღლოს მუშეღღბის და გღღეღბის ბატონობას.

მაღრამ ზღენ გვეუბნეღღებიან: ღღირს განა ამღღენი დაღღიდარაბა ამისთვის; რა გააკეთეთ, თღღეღენი საქმეღღბი რა საქმეღღბია?.. რა გაღღაკეთეთ?—ნამღღღიღი ღღეღტატურა მუშეღღბის და გღღეღბის არის აქ—ზღენში.

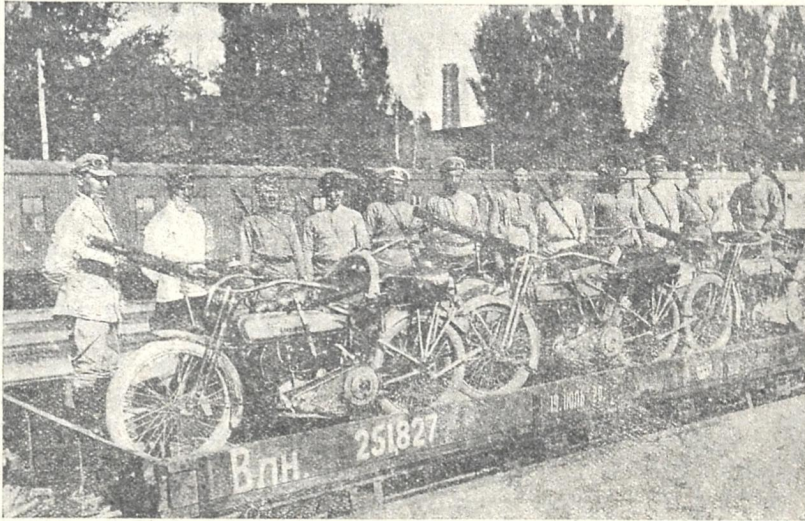
მაღრამ ეს ღღეღტატურა არის მოპოღღებული არა ღღეღტატორული გზით, არაღღმედ გზით ღღემოკრატიულით.

არაღღენ არ იღღეღროს, რომ რუსეთში იყოს ნამღღღიღი ღღეღტატურა მუშეღღბის და გღღეღბის. ზღენ რომ ეს ასე იყოს, მაშინ უღღრავღღესობა მუშეღღბის და გღღეღბის მიღღმზობოღღა ბაღღღეღეღების წყობიღღებას.

* იღღღღებულია იღღტორის წეღბა დაღღრთეღღელ მისი მოღღხეღღებღღიღან გვარღღის პირველ ყრიღღობაზე.

ფოტ. სურ. ვ. გრინგეინისა

შავი ზღვის პირის ფრანტზე გასაგზავნად გამზადებული რაზმი მტრ-ციკლეტ-ტყვიის მტრკვევლებსა.

ფოტ. სურ. ვ. გრინგეინისა

გღრის რაზმი სახალხლ გვარდიისა გემზე დამხნადარი ქ. ფლთში, ხაჩის ფრანტზე გასაგზავნათ.

იქ არის დიქტატურა ჯგუფისა, შეიარაღებული ჯგუფისა, ის მოვლინებულია შეიარაღებული ძალით მალლიდან და ისინი ბატონობენ როგორც მუშებზე, ისე გლეხებზე და არ ანებებენ გამოსთქვან თავისი აზრი, ვინაიდან იციან, რომ ეს აზრი არ იქნება მათი სასარგებლო. აქ, ჩვენში, სრულიად თავისუფალი—დემოკრატიული გზით მუშებმა და გლეხებმა შეადგინეს თავისი მთავრობა.

ასეთი მთავრობა ჩვენ რომ არ შეგვედგინა და მოქცეულიყავით ისე, როგორც რუსეთში, ე. ი. დავყარდობოდით შეიარაღებულ ძალას, მაშინ აქაც გაღვივდებოდა სამოქალაქო ომი.

აი, ახლა, როცა აქ შესდგა ნამდვილი მართველობა და მთავრობა ამ მუშებისა და გლეხებისა დემოკრატიული გზით და სრულიად ერთსულოვნად, მის წინაშე შავი რეაქცია იძულებულია ქედი მოიხაროს და დაემორჩილოს მას. აქ არ არის სამოქალაქო ომი. და არც შეიძლება იყვეს იქ, სადაც არის დემოკრატია. სამოქალაქო ომი არის იქ, სადაც ბატონობს დიქტატურა და დესპოტია.

უნდა ვსთქვათ, რომ რასაც საქართველოში დღეს ვაკეთებთ, ამის მსგავსს ვერ ვხედავთ სხვაგან, რომ იქიდან გადმოვიღოთ მაგალითი, ან იმათ წვაბამთ. ეს იმიტომ, რომ არც ერთს უცხო სახელმწიფოში არ არის დღეს მუშათა პარტიის ბატონობა. თვით გერმანიის მუშათა პარტიას არა ყავს დღეს უმრავლესობა დამფუძნებელ კრებაში და ის იძულებულია შევიდეს ბლოკში სხვა პარტიებთან და ამნაირად კომპრომისული პოლიტიკა აწარმოვოს.

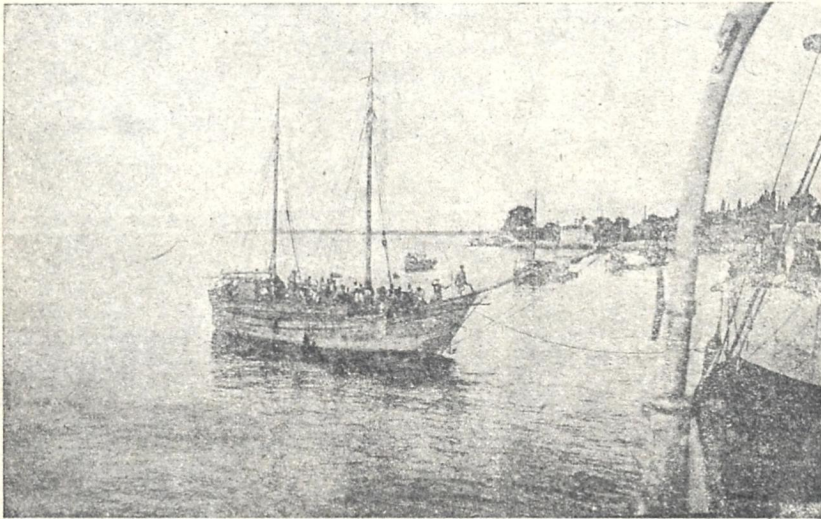
ამიტომ ჩვენ ვართ იძულებული საკუთარი გზით ვიაროთ და ვაშენოთ სახელმწიფო, სადაც სოციალური რევოლუციები უნდა იყოს მიმართული საწარმოო ძალთა განვითარებისაკენ.

ჩვენ შეგვიძლია დღეს შევიდეთ დამფუძნებელ კრებაში და გამოვაცხადოთ აქ სოციალიზმი. ეს ჩვენ პოლიტიკურად ყოველთვის შეგვიძლია, მაგრამ ჩვენ არ შეგვიძლია ეს ეკონომიურად და ვინაიდან ეკონომია არის საფუძველი დანარჩენი მხარეებისა, ამიტომ ჩვენ ვდგევართ ეკონომიური რევოლუციების გზაზე.

მაგრამ არ შეგვიძლია იმიტომ, რომ, როცა ირგვლივ და მთელს ევროპაში ბატონობს კაპიტალისტური წყობილება, როცა იქ ბაზარი კაპიტალისტების ხელშია, როცა იქ მეფობს საერთო კონკურენცია, არც ერთ ხალხს არ შეუძლია ამ კონკურენციას თავი დააღწიოს და შიგნით სოციალური წყობილება დაამყაროს. რუსეთში არ არის სოციალიზმი, ეს თავის მოტყუებაა. არავის სოციალური წყობილების დამყარება არ შეუძლია, თუ იგი არ არის ევროპაში. როცა რევოლიუცია იფეთქებს მთელს ევროპაში და ბაზარი იქნება

ფოტ. სურ. ვ. გრინფიჩისა.

სახალხლ გვარდიის მისვლა ქ. სეჩაში.

ფოტ. სურ. ვ. გრინფიჩისა.

სახალხლ გვარდიის მოწინავე რაზმი ქ. სეჩაში. სურათის წინა მხარეზე სდგანან: ვეგენი გეგეჰკორი, ვალიკო ჯუღელი, სანდრუ მაისურაძე, გენ. კონიაშვილი და სხ.

მათ ხელში, მაშინ შეიძლება ხალხების აყვავება. ამიტომ მარქსი, ენგელსი ამბობდენ, რომ სოციალური რევოლუცია არის საერთაშორისო, ის არ შეიძლება იყოს ნაციონალური, ის უნდა მოხდეს მოწინავე ქვეყნებში, რომ ჩამორჩენილმა ქვეყნებმა ამით ისარგებლონ.

თუ ჩვენ წავგვერთმევა თავისუფლება, თუ აქ შემოიჭრება დესპოტი და დიქტატორი, თუ ჩვენ მოგვესპო თვით-მოქმედების საშუალება, ცხადია, რომ სოციალური რევოლუცია, სოციალური მიზანი იქნება დიდხანს დამარბული. ჩვენ ვიქნებით გამოთავშული იმ მსოფლიო რევოლუციიდან, რომელიც უნდა მოხდეს ევროპაში.

ამიტომ თვითეული გვარდიელი, მათი მთავარი შტაბი უნდა იყოს დარწმუნებული, რომ ის აკეთებს საერთო საქმეს და ამაში მას ექვი არ უნდა ჰქონდეს.

ის როცა სისხლს ღვრის აქა-იქ ფრონტებზე, უნდა იცოდეს, რომ ეს სისხლი წმინდა სისხლია. საჭიროა სისხლის დაღვრა არა მარტო იქ, არამედ აქ შეგნითაც.

ვინც მოინდომებს ამ ჩვენი ისტორიული გზის, ამ დემოკრატიის მიერ შექმნილ წყობილების დამხობას, მის წინააღმდეგ უნდა იყოს მიმართული გვარდიის ხმალი. ვინ მოინდომებს ამას?.. ამას მოინდომებენ რეაქციონერები მარჯვნივ, ანარქისტები მარცხნივ.

ეს იქნება ჯგუფი, ეს იქნება უმცირესობა და ვინც უმრავლესობის წინააღმდეგ ამოიღებს ხმალს, იმას ხმალს უკანვე ჩავაგებებთ.

არაა ადელი დემოკრატიული წყობილების დამკვიდრება, პოლიტიკური დემოკრატიის შექმნა. არ ყოფილა ჯერ მაგალითი ისტორიაში, რომ რევოლუციის პირიდან გამოსულიყოს დემოკრატია:

საფრანგეთში იყო რევოლუცია—ბატონობა იაკობინელთა, ეს ბატონობა იყო ისეთი, როგორცაა ბალშევიკების ბატონობა; ეს იყო მათი დიქტატურა და ჩვენ ვამბობთ, რომ ამ რევოლუციის შემდეგ ჩვენ მივიღეთ რეაქცია—იმპერატორი ნაპოლეონი, შემდეგ მეფე ლუიფიგი, მერე კარლოსი, მერე რევოლუცია, მერე მეფე ლუი ფილიპე, რევოლუცია, რესპუბლიკა იმპერიით, კიდევ რევოლუცია და მხოლოდ 1878 წლიდან გამოტყიცდა დემოკრატიული რესპუბლიკა.

ამიტომ ჩვენ ვახდენთ ერთგვარ ექსპერიმენტებს, რომ რევოლუციის შემდეგ შეიქნეს მუდმივი, მკვიდრი დემოკრატიული წყობილება და ამ წყობილებაში—დემოკრატიის ბატონობა.

ასეთი ისტორიული ამბის მოწმენი ვართ, ამის მოქმედნი ვართ, ამას ვქნით და ექვი არ უნდა ჰქონდეს არც ერთ გვარდიელს, რომ ის ქმნის დიდ ისტორიულს საქმეს.

ამ სწორი ხაზის დასაცავათ მოგიწოდებთ თქვენ აქ და თქვენთან ერთად მთელს გვარდიას.

სახალხო გვარდიის მთავარი ხელმძღვანელი ვალიკო ჯუღელი.

სახალხო გვარდიის ბირველი შტაბის პრეზიდიუმის წევრნი: სანდრო მაისურაძე, ვალიკო ჯუღელი და ალექსანდრე დგებუაძე.

მ-ნი ეშმაკის ამრი სახალხო გვარდიის შესახებ*).

ვიწყებ და გული მიკრთების ამა ამბისა წერასა...

მჯობს მისსა საამბობელად, ვეპე, გამცნევ სხვასა ვერასა, ვამზავსო მისი სიამე ჩანგ-ბარბითისა ჟღერასა, მზესა მწადს ხოტბა შევასხა, სხივთა დაგვაფრქვევს მზე რასა.

მათ ჟამთა სილიადენი ვითა ვსთქვა ეშმაკეულმან? გული წამილის სამშობლოს იშმან და ცრემლმან ფრქვეულმან, ვინცა აღილოს მახვილი, ვითა რა ხელმან გრძნეულმან, ფრთა ჰკვეცოს ანარქისა, ვერც იპარპაშოს წყეულმან.

„ღამეს ღღემოსღვეს“, ვითა შენ არ ერთგზის გაგიმხელია, აგრემცა მზესა ნათელი ჩვენ წილ ვით გამოელია? სამშობლოს გმირი დასჭირდის, თურ გმირთა დასი მთელია, ვინძი გაჩნდების, არ ჩენა ამაღ არ საფიქრელია.

ვითა რად შემეფერების, ვარ მთქმელი სპობრძნის ამისა: იცან, არ დაიკარგების, არცა თუ წვეთი ნამისა, ღღეთ ბინდი შესცვლის, ეგების კვალად თენება ღამისა, ზოგთა უხუდების სნებათა, ზომად მიღება შხამისა.

შხამი ჰკლავს, შხამი აცოცხლებს, ვის რაზომ მოეხმარების, შემოკრბის რაზმი მუშათა, ანარქიზმს კვეთად მხარების, ხელთა აღილის მახვილი, ბრძოლად ვინ დაეზარების, ზარი და ზათქი გაისმა, გლახ გული გაგვეზარების.

თფილისმან შეილნი ერთგულნი აწ რამცა გაამხედაროს, რაზმი შემოკრბეს მუშათა, მათ რაზმთა ვინცა ედაროს, მოდიან ამოდ წყობილნი, ამა თუ იმა კედაროს, მზე გაეგარა ღრუბელთა, სცან ვითა ჩვენთვის ედაროს.

უბან და უბან ეგების იმათი მწყობრი გუნდები, ექვრეტ მათთა სიჩაუქეთა და კვალად ქვრეტის ვუნდები, ყოველნი ტურფად კაზმულნი, ბროლნი, თუ იაგუნდები, ვაქვაცთა უდგის მხარ და მხარ სათონებისა მუნ დგბი.

სახალხო ერქმის გვარდია მუშათა ამა კრებულსა, სამშობლოს მცველად მოვლენილს, მისსა ხსნად შემოსწრებულსა, სადა საფრთხე ჩნდის მუნ იყვის, ვის ნახავ წინასწრებულსა? ვეფხსა ჰგავ ბრძოლად შესული და ღომსა გააფთრებულსა.

ძალ-სუსტობს წვერი კალმისი მათ ხოტბად მონამახავი, სრულად დაბნდების ქვრეტითა, რაზმთა მათ მწყობრთა მნახავი, მტერს ეკვეთების მომხდურსა, ხაფითა ამოდ მხაფავი, მან უკუქცევა არ იცის, მარად ა წინამსწრაფავი.

მტერსა ოდეს დაეკვეთოს, მცირე იყოს რაზომ რიცხვად, ჰქმნას საქმნელი გმირთა დარი, მოველინოს ღვთისა რისხვად, სჩნდეს სიშმაგე საამაყოდ, ართუ მქმნელთა გასაკიცხვად, მტერი ლეშთა დაამსგავსის, არმცა იყოს სახმარი სხვად.

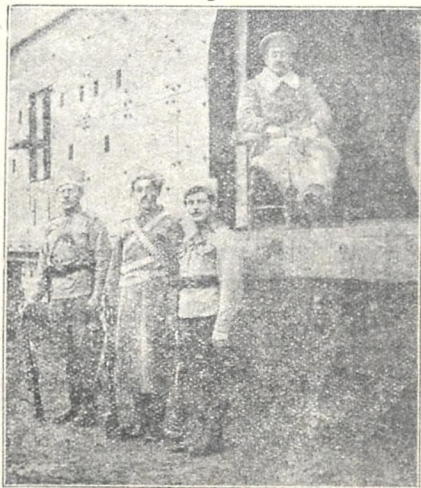
მცირე იყო წინახანად რაზმი ამა რჩეულ პირთა, გულსა შიგან განვივლებდი: — „ვითარ სძლიონ ესდენ პირთა?“, „ასი ერთსა შეგემთხვევის“ რაგინდ იყოს, გაგტეხს გმირთა, სისწაულთა მოველოდი და საქმეთა გასაკვირთა.

იარაღით იცავს მამულს და უფლებას მონაპოვარს, ამაღ ვეტრფი მხიარული რაზმსა მე მას შეუპოვარს, დღეს თოფქვეშ სდგის ბრძოლისპირად, არ უდრკების ტყვიას მთოვარს, ხვალ საღურგლოს დაუბრუნდის და სამკედლოს მინატოვარს.

საქართველოს ბედი თუ ჰლიმს, თუ სამშობლო ცრემლს არ ჰშილდის, მუნ ვაჭარი რა შვაშია პირველის, ან სხვათა ჰილდის? მათი ქცევა, საარაკო, დაიძრახის, გაცასწბილდის, ის არ მამულს ესე ვითარ, ვით თვის ჯიბეს გაუფთხილდის.

* ამოდებულთა ავტორის ნებართვით მისი წიგნიდან: „პირველი წერილი სოლომონ ზურგილიძეს“.

ვალდია ვოვაძე და მისი სამი ძმა.

ფოტ. სურ. გ. გინინგინის

სახალხო გვარდიელი ხეჩის მახლობლათ მაცესტას აბანოებთან.

მამულს მხოლოდ მუშა მკერდი აეფარა წინ საფარად, ნაწყობი და დანარაზმი სასახელო იმა ჯარად, ამოდ იბრძვის ყოველ მხარეს, გმირთა დიდთა დასადარად, სისხლი არმცა დაეზოგვის მამულის წილ დასადარად.

თუ ვით სიტყვა გავამრუდო, ბილწიმცვიყო და წყეული, ამდ გითხრობ: რაზმი იგი არმც ნახულა დაძლეული, ვინც შეების, ყოველი იქმნის შენამუსრი და ძლეული, ომი მრავლად განიცადა წელი გაჰხდა რა წლეული.

კვალად გიტყვი: იმა რაზმის არა შემწვეს ხოტბად ძალი, მტრისა ბრძოლად მიქცეული მრისხანა, ვით გრიგალი, მოსრვის რაცა შეეყრების, კლდეცა დახედის თუნდ პირ სალი, თვალთა ეღვა გამოჰკრების, გულსა მეხი და პირს ალი.

ნებივრობა ბედმან არ სცა, მოეკიდოს ვითა ობი? ბრძოლით ბრძოლად გარდანავალს, გული უვის განაწრთობი, გუშინ ქებად სასახელო, დღეს შეიქმნის იმად მჯობი, კვლავ მზეობს და პირმცინარობს, სხივი არ უჩნს განაწრთობი.

წელიწადი არცა მკმარის მე თუ ძათი ხოტბა ვსწერო, ვიცი სმენად არ მომიწყენ... არ მისმენ ვით დავიჯერო, წელიც დავყო ამა საქმედ არ მწანს თავი შავიჯერო, გული ამად მეუბნების: „დაიურვე ზრახვა ჯერო“.

დავუჯერებ გულის თქმათა, ამდ არვინ დამემღეროს, ვინ იქნების ესდენ წლევი, დაკამყვრიდეს თავში უროს, ეამი მოხდვა გრძნობათ დენას აწმცა კარი მოცხუროს კმარის იგი სიხარული, ცრემლიც, რაცა მოგვეწეროს.

***

როცა წავიდა თან წაიღო თეთრი ნარგიზი, მკერდს მიბნეული მტირალ ქალის მთრთოლავ თითებით. თეთრი ყვავილი ციმციმებდა ფოთოლ-ფაქიზი ქალის თვალთაგან მოწყვეტილი მარგალიტებით...

ქალი თვის რაინდს დაბრუნებულს ნარგიზით ელის... მაგრამ მოსტყუვდა თვალ-ანკარა თეთრი ასული... გმირი დაბრუნდა... მოიტანა ვარდი წითელი საყვარელ მკერდზე ცხელი ტყვიით. ამოხაზული...
ს. აბაშელი

დიღება.

დიღება აწ და მარადის წითელ გვარდიას, ერის ბურჯს, ერის სიმტკიცეს და მის ვარდიას, დიღება აწ და მარადის წითელ გვარდიას!
დიღება შრომის სამეფოს—ამ ერის კერას, სადაც ისმენდა გმირთა-გმირი ბრძოლის სიმღერას, დიღება შრომის სამეფოს—ამ ერის კერას!
დიღება, ვინაც უმღერა ნანა მზიური, შთაბერა ძალა უკვდავი, ცეცხლი ციური, დიღება, ვინაც უმღერა ნანა მზიური!
დიღება აწ და მარადის წითელ გვარდიას, ერის ბურჯს, ერის სიმტკიცეს და მის ვარდიას, დიღება აწ და მარადის წითელ გვარდიას!
გ. რუხაძე.

გ ვ ა რ დ ი ა !

ჩვენი გვარდია—ეს საამაყო სახელია საქართველოს დემოკრატიის. იგი იყო წითელი, იგი იყო სახალხო, იგი იყო საყვარელი, და ბოლოს გახდა „ჩვენი“.

იგი ჩვენია იმით, რომ ჩვენი ცხოვრების ღვიძლი შვილია, მისი მთავარი ძარღვის, მუშათა კლასის წარმომადგენელია.

იგი ჩვენია იმიტომ, რომ ჩვენი ქვეყნის მშენებელია.

თქვენ გინახავთ დემოკრატიის ბედი მწარე განსაცდელის დღეებში? მაშ გეცოდინებათ რომ გვარდია მალამოთ ეღებოდა, მხსნელათ ევლინებოდა მას. თავის სისხლით, ბრძოლით, შეუპოვრობით გამოჰყავდა იგი ცხოვრების ზედაპირზე.

თქვენ გინახავთ, როგორ უსისინებდნენ ჩვენს ქვეყანას მტერნი და ორგულნი! მაშ გაგეგონებათ, რომ მათი პირველი შხამი გვარდიის მოსაწამლავათ იყო მომართული. მერე გასჭრა ამ შხამმა? სრულიადაც არა. და ეს იმიტომ რომ მთელი სისაღე ჩვენი ცხოვრებისა ამ გვარდიის წიაღში არის თავმოყრილი. რაც ქონდა საუკეთესო, სახელოვანი, ძლიერი ჩვენს დემოკრატიას, მან იგი გვარდიას მიუძღვნა.

რაც ქონდა ენერგია, შეძლება ბრძოლისა, უნარი თავდაცვისა, ცოდნა თავის კლასიური და დემოკრატიული მიზნების და საშუალების ყოველივე ამას გვარდიაში მოუყარა თავი.

გვარდია ჩვენი იმით, რომ სისხლი სისხლთაგანი და ხორცი ხორცთაგანია ჩვენი მუშათა კლასის და შეგნებული სოციალისტური დემოკრატიის.

ორი წლის წინეთ წარმოშვა იგი შემოდგომის დღეებში საქართველოს მუშათა დემოკრატიაზე; სწორეთ ამ დღეებში იშვა ბატონობა სოვედებისა რუსეთში. იქაც გვარდია, აქაც. ერთია სახელი, მაგრამ რა დიდია განსხვავება ერთია ხანა წარმოშობისა, მაგრამ რა გარდაუვალ სიერციით არის ერთმანეთზე დაშორებული.

სოვედების გვარდია—ანარქიის მეთაური შეიქმნა და ბოლოს „წითელ არმიას“ გაითქვიფა.

ჩვენი გვარდია ანარქიის ჩამქრობ ძალით გამოვიდა და რევოლიუციის წესიერებას ემსახურება.

ეს ორი ძალი, შემოდგომის სუსხიან დღეებში წარმოშობილი, ერთმანეთის ანტიპოლია.

პირველი ანარქიულ ბალშევიზმის ქაფია, მეორე ორგანიზაციულთ შეკავშირებულ მარქსისტულ დემოკრატიის ნაღები.

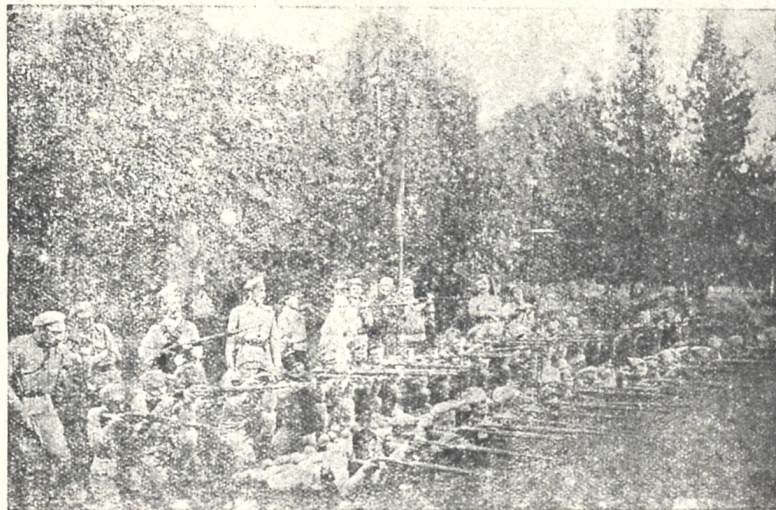
პირველი სამოქალაქო ომის წინაპრობედია, მეორე—სამოქალაქო ომის ჩამქრობია. პირველს ეწერა რუსეთის დანგრევა, რაქუს—(დასისრული შეითე გვერდზე).

ფოტ. სურ. ვ. გრინფელდისა

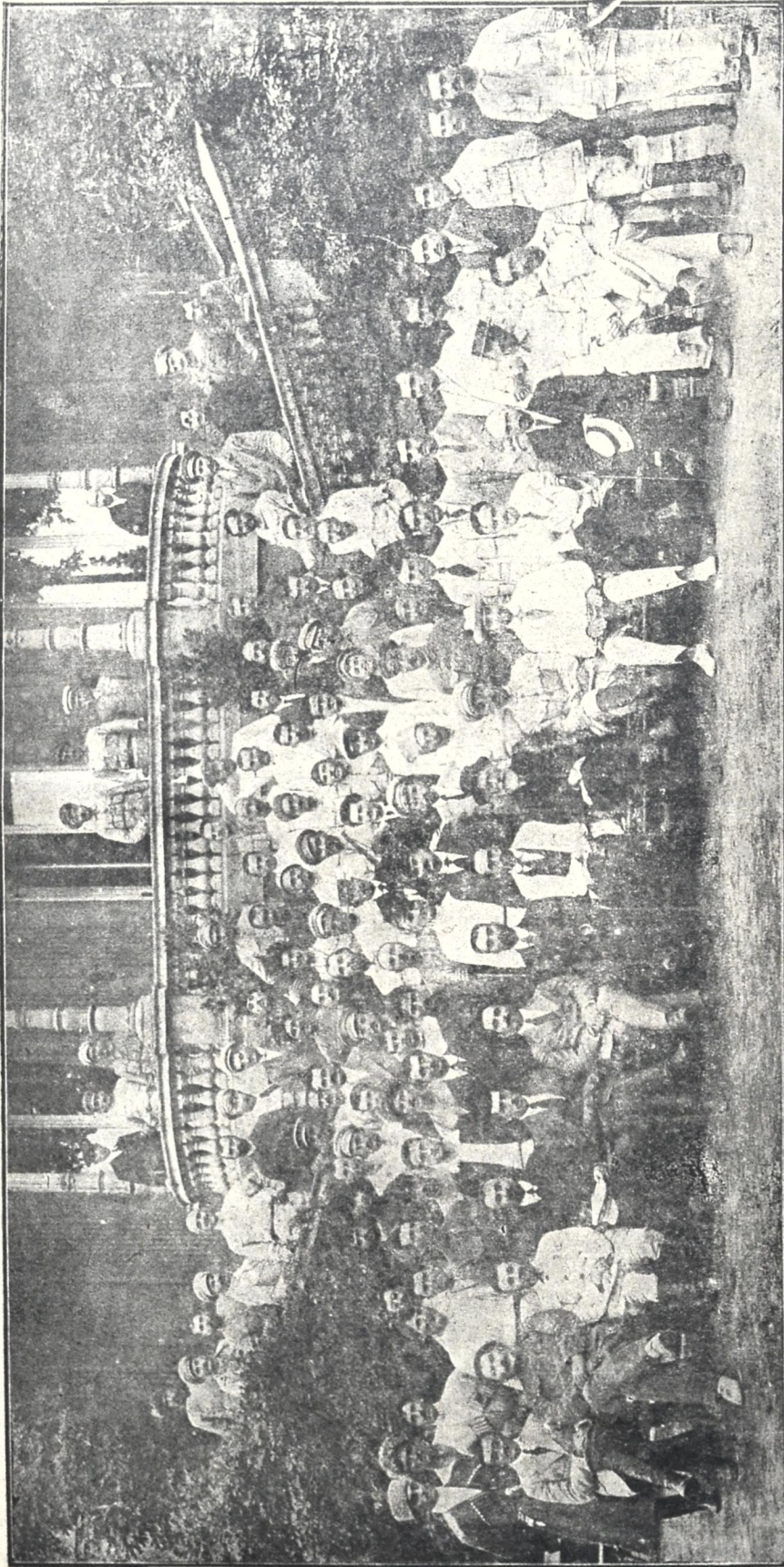
ანტილეონა და ხაველე შტაბი სახალხლ გვარდიისა ქ. ხაჩმაში.

ფოტ. სურ. ვ. გრინფელდისა

სახალხლ გვარდიის რაზმი მღწინავე პაზიციასზე. შავი ზღვის პირის ფრანტი.

სახალხო მუშაკების საზოგადოებრივი პირველი პარტი

შუაზე შიხ მოავრდების თავმჯდომარე ნიკე ქვინციანი

უკვდავებ

სახალხო მუშაკების

მარადისობის უკვანო ყვეილეს მოსტაცებ ალექსელ ქვეყნის ნაპირებს, აგინძე გვირგინს უკვდავებისას და მით შევამკობ სხივ-მოსილ გვირგინს!

შის მითოლოგიარ სხივებს ავაწკობ ქნარზე, ავაწკილვებ უცხო სიმღერას, და ხსოვნის ცეცხლით ავაფლვარებ საშვილიშვილოდ მშობლიურ კვრას!

უმანკო მსხერბულია წითელის სისხლით მოვქარავ დროშის გამარჯვებისას, და ზედ ავსახვ ნათელ სახელებს მტერთვან განწირულ უკვდავ მშობისას!

და იამაყებს დედა-სამშობლო, მტერთა მხლვეელი მარად და მარად, რომ მის გულ-მკერდზე გამოიზარდა მებრძოლოთ კრებული ფოლოდის ფარად!

ცეცხლის სიტყვებით აღიბუქება ყოფნის რვეულში დიდება, ქება! მის ვერ ჩააქრობს დროთა ტოალი, მის სულაფთ სუნთქვა ვერ შეეხება!

მარადისობის უკვანო ყვეილეს მოსტაცებ ალექსელ ქვეყნის ნაპირებს, აგინძე გვირგინს უკვდავებისას და მით შევამკობ სხივ-მოსილ გვირგინს!

ობოლი მუშა.

ფოტ. სურ. ვ. გრინფინის

ყარაიანის მამულში მძებნავე კვარდი, ღია სანთერების კარგები და წესებისათვის ახლად აგებული საჯინბოენი.

ვაჟა გვარდიას!

ვაჟა, ვაჟა, საბუღალტრო
 მამაც გვარდიას!
 თავისუფალ საქართველოს
 რესპუბლიკის მცველებს!

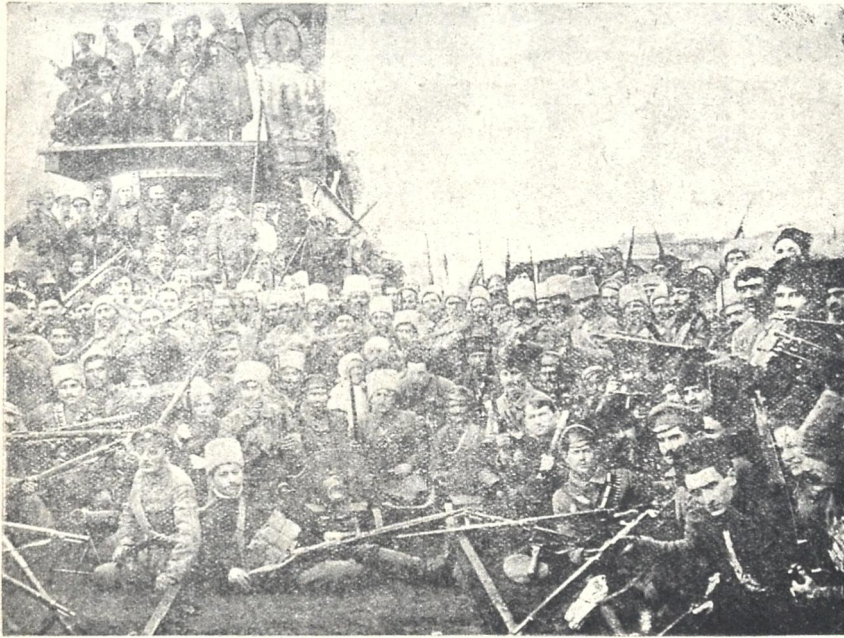
ვაჟა, ვაჟა, მათი გმირობის!
 ვაჟა, ქვეყნის მხსნელებს,
 ზენს იმდს და სასოებას,
 მტერთა უიშის მგვრელებს!

გულბარჯოს ზენს გვარდიას!
 ვაჟა, ქვეყნის მხსნელებს,
 ზენს იმდს და სასოებას!
 მტერთა უიშის მგვრელებს!

გ. ქაჩიავილი.

ჯავშნიანი მატარებელი ვ. გვგვაბის შეთაურებით ქ. ქუთაისში.

ფოტ. სურ. ვ. გრინგვიჩისა.

სახალხო გვარდიის მცირე ნაწილი წინა პლზივიანზე ხაჩის ოლქში.

მაცება, მეორე შეიქნა ბურჯი ქვეყნის ხსნისა და დემოკრატიის თავისუფლებისა. ორი ისტორიული გზა რევოლიუციურ რუსეთისა და რევოლიუციურ საქართველოსი ყველაზე მეტათ ამ გვარდილებზე აღიბეჭდა. რუსეთის გვარდია იმ ქაოსის სულის ჩამდგმელია, რომელიც იქ მეფობს. ჩენი გვარდია იმ დემოკრატიული წესიერების ბურჯია, რომელსაც იგი ჩვენში ამყარებს. და როგორც დაშორდა ერთმანეთს ბედი ორი დემოკრატიის—ისე დაშორდა ბუნება და თვისება ორი გვარდიის.

პირველი რუსეთის საკუთრებაა, მეორე ჩვენი.

დიხ, სახალხო გვარდია, ჩვენი გვარდიაა, ჩვენი გულის საუკეთესო ძალების ამონაწურია.

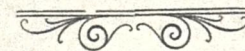
ამ ორი წლის განმავლობაში ის მოწინავე იყო, როგორც მოწინავე იყო მუშათა დემოკრატია. ბრძოლაში ის წინ მიდიოდა. მტერს ის პირველი უზედებოდა, შინ არეულობის მოციქულთ ის პირველი უზედებოდა. რამდენი ჩამოგითვალთ. საქართველომ თავის დამოუკიდებლობის პირველ დღეებშივე მას საზეიმო ნობათი მიართვა. დააკანონა, შეითვისა, შეისისხლხორცა. და ამ წუთიდან ჩვენ დემოკრატიასთან ერთად გახდა იგი სულის ჩამდგმელი ჩვენი დემოკრატიული რესპუბლიკისა, დარაჯი მისი დამოუკიდებლობის, დამცველი მისი სოციალ-პოლიტიკურ განვითარების.

ეს გვარდია ჩვენია და ამით ჩვენ ვამაყობთ; იგი მწვერვალია ჩვენი ხალხის, დემოკრატიის შესაძლებლობის, იგი რეალიზაციაა ჩვენი საუკეთესო მისწრაფების.

თქვენ იცით, რამდენი მტერი წახვია ამ გვარდიას. მას იწუნებდნენ, მას გამობდნენ, მისგან დიდ საფრთხეს მოელოდნენ სარგებლობის ნაცვლათ.

ორი წლის მოღვაწეობით გვარდიამ ყველა თავის მოძულეთ ენა მუცელში ჩაუგდო, ყველა მოწინააღმდეგეს ქედი მოახრევიანა. ეს ნიშნავს გვარდიის გამარჯვებასთან ერთად მუშათა დემოკრატიის გამარჯვებას. ამიტომ ჩვენია ეს გვარდია, მისი სახელოვანი მოღვაწეობა ჩვენი ისტორიის ღლაშაზე ფურცელია.

გაუმარჯოს ჩვენს გვარდიას.
გაუმარჯოს ჩვენს მუშათა დემოკრატიას!
მ. არსენიძე

ჩვენი გვარდია

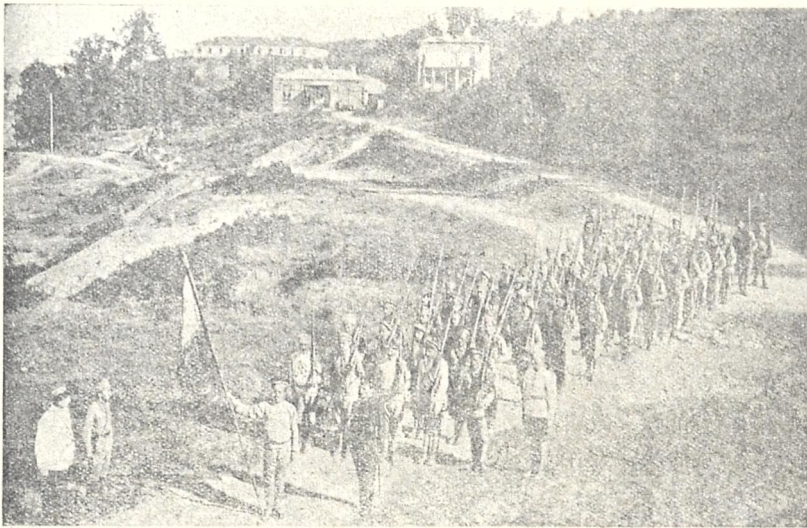
ჩვენი დრო სსსწაულის დროა.

დღეს უკვე სინამდვილეა ის, რაზედაც ჯერ კიდევ გუშინ ოცნებაც შეუძლებლად მიგვაჩნდა.

უდიდესმა რევოლიუციამ მოგვცა თავისუფლება, მოგვცა დამოუკიდებლობა და დემოკრატიული რესპუბლიკა.

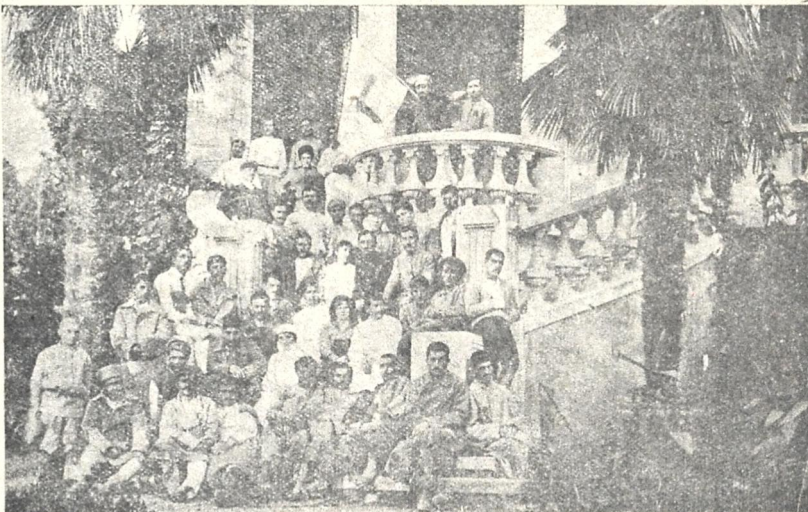

ფოტ. სურ. ვ. გრინგინისა

ვღრის სახალსო გვარდიის რაზმი გზაში, ქ. ხეჩის მახლობლათ.

ფოტ. სურ. ვ. გრინგინისა

ლაზარეთი დაკრძალ და ავადმყოფ სახალსო გვარდიელთათვის ქ. ხეჩაში.

თუ კი ვისმეს ხვედრათ რგებია უდიდესი განცდანი და უღარესი ნეტარება, ისტორიის ჩარხის ტრილომა ჩვენ მოგვცა ერთიცა და მეორეც.

ჩვენ განვიცადეთ ბედნიერება, რომლის მზგავეს ერი იშვილთად განიცდის, მაგრამ ჩვენ განვიცადეთ უდიდესი ტანჯვაც: ჩვენზე ძლიერი მტერი კარზე გვეყვდა მომდგარი და პლომობდა ხელიდ-ნ გამოეგლიჯა ჩვენთვის ყოველივე, რაც რევოლიუციამ მოგვცა.

წუთიერი ბედნიერების შემდეგ ჩვენ უარესი მონობის უდიელი მოგველოდა.

ჩვენ თითქოს სინამარში ვიყავით და გამოღვიძება მწარე, საშინელ სინამდილეს გვიმზადებდა.

თითქოს ხსნა აღარსით იყო და უნდა დავლუპულიყავით, გამოგთხოვებოდით ყოველივეს, რასაც ვემსახურებოდით, რისთვისაც ვიბრძოდით, რისთვისაც მსხვერპლს არ ვერიდებოდით. მაგრამ მოხდა სასწაული და ჩვენ გადაერჩით, გადარჩა რევოლიუცი, გაიმარჯვა წითელმა დროშამ.

ვინ მოახდინა ეს სასწაული?

გვარდიამ.

ვინ გადაარჩინა ერი და რევოლიუცია?

გვარდიამ.

მე ალტაცებით გუნდრუქს უკმევ ჩვენმ მუშების გვარდიას და მუხლს ვიდრეკ იი გვარდიელების წინაშე, რომლებმაც თავისი სიცოცხლე შესწირეს დემოკრატიის მიზანს.

განახლებული საქართველოსთვის განსაკუთრებით საყვარელი და სათაყვანებელი გვარდია იქნება.

გვარდია ეროვნული გმირია, რესპუბლიკის სიამაყვა.

თავისი თავ განწირვით, თავისი ბრძოლით და სისხლით მან დამსახურა საერთო სიყვარული, ერის მადლიერება და ისტორიაში კი უკვდავება.

გვარდია ჩვენი დემოკრატიის სიმწიფეა.

ისტორიამ თითქო გამოსცადა ჩვენი დემოკრატია: აბა, შენ მზათ ხარ თუ არა თავისუფლებისათვის, შეგიძლია თუ არა თავის დაცვა და ახალი სახელმწიფოს აშენებაო.

გამოცდა მეტათ მძიმე იყო; საშინელი სინამდილე გადიშალა ჩვენი დემოკრატიის წინაშე და იყო ისეთი წამი, როდესაც გადარჩენის იმედი ძაფზე ეკიდა... მხოლოდ და ჩვენ იმედ დაკარგულნი ვიმეორებდით პოეტის სიტყვებს: „კულათ ხომ მაინც არ ჩაავლის ეს განწირული სულის კვეთებაო.“

მაგრამ დემოკრატიამ გადალახა ყოველ გვარი საფრთხე. მან წარმოშვა გვარდია და დამტკიცა რომ ის ღირსია თავისუფლებისა, რომ მას შეუძლია საკუთარის ძალ-ღონით ახალი სახელმწიფოს დამკვიდრება.

იღიღოს ამიერიდან უკუნისამდე ჩვენი გვარდიის სახელი!

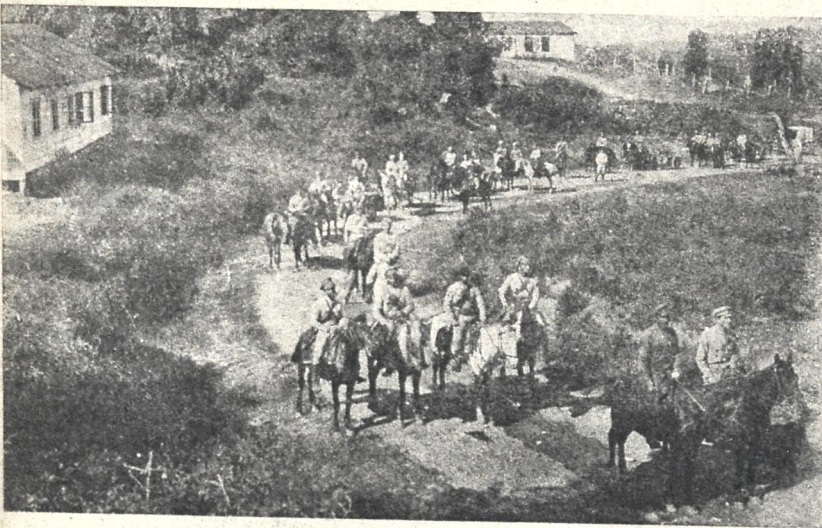

ფოტ. სურ. ე. გრინეიჩი'ს.

მაგი ზღვის პირის ფრანტზე მდებარე სახალხო გვარდიის ტელეფონისტთა რაზმი. გადაღებულია ხეჩის მახლობლად.

ფოტ. სურ. ე. გრინეიჩი'ს.

სამთო პატარეია სახალხო გვარდიისა გზაში მაგი ზღვის პირის ფრანტზე.

დღევანდელს პირობებში ჩვენი დემოკრატიის გამარჯვებისათვის აუცილებელია ჯარი. დღეს თუ ჩვენ ჯარი გვყავს და მას ლირსეულათ ვაწყობთ—გვარდიას წყალობით.

გვარდია რომ არ ყოფილიყო—ჩვენი რესპუბლიკა არ იქნებოდა.

გააუქმეთ გვარდია დღეს, მოისპობა ჩვენი დამოუკიდებლობაც.

ჩვენი ახალი ისტორიის საუკეთესო ფურცლები, ჩვენი უწმინდესი გრძობანი და განცდანი გვარდიის სახელთან არიან შეერთებული.

ჩვენ გვიყვარს გვარდია, საქართველოს დემოკრატია ამყობს თავისი გვარდიით.

ვაშა ჩვენს გვარდიას.

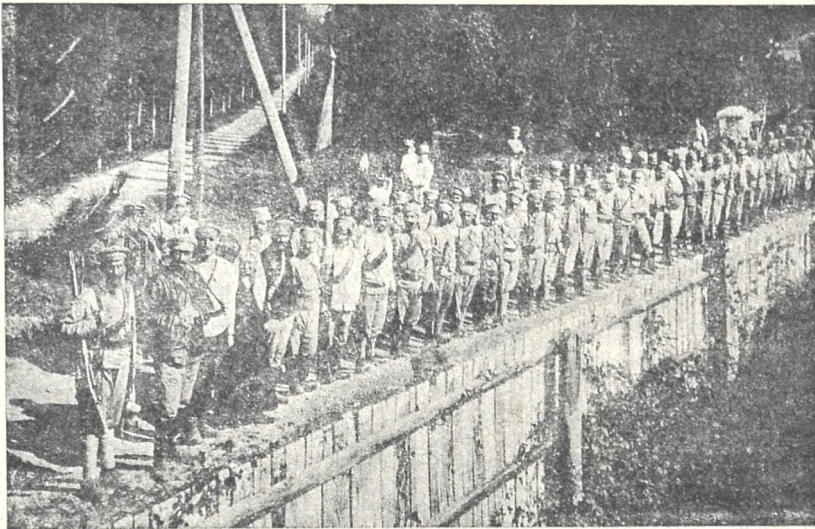
ივ. გომართელი

სალამი.

მხურვალე სალაში ჩვენს სიამაყეს სახალხო გვარდიას. 12 დეკემბერი ყოველი გულწრფელი დემოკრატისათვის ბრწყინვალე დღესასწაულია. ბევრი ლამაზი სიტყვები დაიხარჯა და იხარჯება ამ რევოლიუციის ხანაში. ბევრი უკვე ტრიუნიზმით იქცა, თავიც მოგვაბეზრა, მაგრამ როცა ჩვენ სახალხო გვარდიის დღეს საერთო დღესასწაულათ აღვიარებთ, მხოლოდ გადაგვარებულ და ბრაზმორეულ ელემენტებს თუ აღუძრავს ექვს ჩვენი სიტყვების გულწრფელობა. მართლაც, განა ვისმესთვის სადაოა, რომ თუ ჩვენმა რესპუბლიკამ დააღწია თავი ათასგვარ უბედურებას, თუ მასზედ მოღერილმა ლახვარმა თვით მისი მტრის გული განგმირა, თუ ჩვენი თავისუფლების დროშა დღესაც თავმოშწონეთ ფრიალებს და რესპუბლიკის შინაურ და გარეშე მტრებს მოსვენებას არ აძლევს, ეს გახლავსთ ისტორიული დამსახურება ჩვენი სახალხო გვარდიისა. ეს ლამაზი სიტყვები არ არის, ეს არის რეალური ფაქტი და აბა, შეეცადოს ვინმე დაამტკიცოს წინააღმდეგი. ამას ამოწმებს საქართველოს საზღვრებზე გარეშე მტრებთან ბრძოლაში დანთხეული წმინდა სისხლი. ჩოლოქი, ბორჩალოს შაზრა, კავკასის გზა, სოხუმი, ვაგრა და ბევრი სხვა. აი ის ადგილები სადაც შეუპოვარ დარაჯად უღდა საქართველოს თავისუფლებას სახალხო გვარდია, რომლის მკრე-ლი შინაურ მტრებსაც გმირავდა. ცხინვალში, დუშეთში და სხვაგან, სადაც თითო მუქა ავანტიურისტებს ჰქონია სურვილი ჩვენი ხალხი გადაესროლა ანარქიის მორევში, ყოველთვის თავას დროზე შეხად მოვლენია ჩვენი გვარდია ხალხის მტრებს.

ახლა არ არის დრო ჩვენი ხალხის პოლიტიკური უნარის ისტორიის წერისა, მაგრამ ერთი რამ აშკარად უნდა იქნას ცნობილი: საქართველომ შესძლო ხალხის თავისუფლების

სახალხდ გვარდიელები ქ. ხაჩის მახლობლად.

ფოტ. სურ. ვ. გრინევიჩისა.

სახალხდ გვარდიის არტილერია წინა პოზიციასკ.

ფოტ. სურ. ვ. გრინევიჩისა.

დაცვა მიენდო თვით ამე ხალხს შეიარაღებული საუკეთესო შეილებისათვის და დღემდის ეს იყო ნამდვილი გარანტია ჩვენი თავისუფლებისა და მოპავალშიც ეს იქნება თავდები ჩვენი სრული გამარჯვებისა.

მეგზინი გავაშკარო.

ირემი ტყვეობა

ეს იყო მეტად სასაცილო და თანაც სამწუხარო ამბავი. ახლა მე გულით მეცინება, მაგრამ მაშინ სიბრაზისა და მწუხარებისაგან კრემლები მერვოდა.

ეს ამბავი მოხდა ერთი წლის წინეთ. სოჩის ნავთსადგურში შემოვიდა მოხალისეთა გემი „ტიტანია.“ მიუხედავად დიდი სახელისა, გემი პატარა და ყოველად უვარგისი იყო. ზღვა ძალზე დელოვდა და გემს ნაფოტივით აქანავებდა. მე ძლიერ მიმეჩქარებოდა თბილისში და ზღვის დაწყნარებას არ მოუცადე. *)

უკვე დამდებოდა, როდესაც გემზე ავედით, იქ დამხვდა ხუთი გვარდიელი, რომლებიც სახლში მიემგზავრებოდნენ, მათ რიცხვში იყო სიმონა ბუკია. ყველა მგზავრები დელოსისაგან მეტათ შეწუხებული იყვნენ და ხუმარა სიმონა მათ გაქირვებას დასცინოდა.

მაღე ჩვენც გვაწყინა ზღვამ და ამიტომ გამოვებვიეთ მაზარებში, დავადეთ თავ ქვეშ ტომრები და გავგორდით პალუბაზე.

„ტიტანიამ“ უკანასკნელათ იბლავლა და ადგილიდან მოიხსნა. ტალღები საშინლად სცემდნენ გემს და აკენესებდა...

მე მაღე ჩამეძინა. უეცრივ ძლიერმა ტალღამ, შემზარავმა კივილია გამომაღვიძა, თავი წამოვწიე და ირგვლივ მიმოვიხედე.

პატარა „ტიტანია“ ძლივს და ებრძოდა შავ ზვირთებს და თითქმის წვებოდა გვერდზე. შორს ჩრდილოეთით მოსჩანდა ელექტრონის სინათლე და ცის ბნელ სივრცეში ციმციმებდნენ და ცელქობდნენ მრავალი ვარსკვლავები. უძლური გემი კი მძიმეთ კენესოდა...

უეცრივ დიდი ტალღა საშინელი ძლიერებით მოხვდა „ტიტანიას“, გემი მთლათ დაწვა, ქალებმა კივი ხმით კივილი შექმნეს, და ატირდნენ ბავშვები...

„ტიტანია“ უეცრათ, თითქო შეფიქრდა... გერმე ნელა ისევე გასწორდა და ხელ ახლა შეებრძოლა ზვირთებს... ელექტრონის სინათლე გემს უკვე მეორე გვერდით მოექცა, მე მივხვდი, რომ გემი უკან მიაბრუნეს.

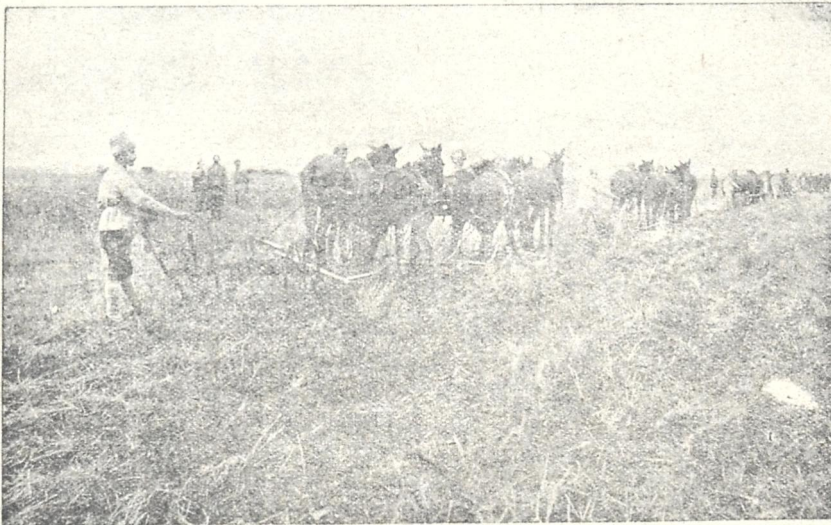
უკან კი მტერი იყო. ეს ძლიერ მაფიქრებდა, მაგრამ გათენებამდის შორს იყო და ამინდის გამოკეთების იმედი მქონდა... ამიტომ მე ისევე ძილს მივუბრუნდი.

ყოველთვის და ყოველგან, როდესაც დროს მოკვლა გასურთ, როდესაც გინდათ დროს მა-

*) აქჩარებისა სოფელი არივის მოუქანისა. ვშმაკი.

ფოტ. სურ. ვ. გრინგეინისა

გვარდიელები გუთანზე. სურათი მდინარის მთელი რიგი გუთნებისა, რომელშიაღ შეშვებულია მსხინები და ჯდრები. მუშაობა ხვანთაძის ყარაიანის სენელებშია.

ფოტ. სურ. ვ. გრინგეინისა.

ყარაიანის სახელმწიფო მამულში. გვარდიელები გუთანზე. მდინარის გუთნების რიგი, რომელშიაღ შეშვებულია მსხინები. უკანა გუთანი სამ ხანისიანია.

ლე განვლოს, ძილს მიმართეთ! და ბედნიერია ის კაცი, რომელსაც გაქირვებაში მაგარი და მშვიდი ძილი აქვს.

ამ მხრივ მე ბედნიერი ვარ!..

ხმაურობამ მე ისევ გამომაღვიძა.

— „ვიღუბებით ბიჭებო,“ — ამბობდა ერთი გვარდიელი.

— „ნამდვილათ ვიღუბებით“ — უბასუხა მეორემ.

— „მოდი ავხსნათ ნავი და წყალში ჩაუშვათ“

ურჩია სიმონამ.

— „ავხსნათ!-“ დაემოწმა ყველა. წამოცვივდნ და მივარდნ ნავს.

თუმცა სასაცილო არაფერი იყო, მაგრამ მე მაინც გულში გამეცინა და ვუთხარი ამხანაგებს:

— „დაწვეით ნუ გეშინიათ. გემი არ დაიღუბება. და თუ კიდევაც დაიღუბა—ნავი ვერას გიშველის“

ამხანაგები დამშვიდნ და დაწვენ ჩემ გვერდით. მაგრამ თვითონ მე დამშვიდებული არ ვიყავი. მე ვგრძნობდი გემის საშინელ მდგომარეობას და ვხედავდი რომ ტალღა თანდათან მატულობდა...

და ყოველ დიდ ტალღის ცემამდე გვარდიელები გაიძახოდნ „ვიღუბებით“ და ნავის ახსნას ცდილობდნ...

ამან მე ცოტათი გამართო და გუნება გამომიბრუნა. მე სავსებით შეფურცდი მდგომარეობას. ვგრძნობდი სრულ ჩემს უძლურებას და თავს ახალი ჯავრით აღარ ვიწუხებდი.

იმ წუთში მე ფატალისტი ვიყავი და სრულ ბედნიერებას მართო ძილში ვბოულობდი... მივჩერებოდი მოკაშკაშებულ ცას და შევენატროდი ვარსკვლავებს!

ოჰ! როგორ შევენატროდი იმ ვარსკვლავებს!..

ჯერ კიდევ ბნელოდა, როცა ძლივს, თითქმის ფორთხვით მივედი გემის უფროსამდე. ზღვაც ცოტა დამშვიდდა.

— „საით მივდივართ“, — ვკითხე მას

— „ტუაფსეში“. მიბასუხა მოკლეთ.

მე შევეკრთი. ტუაფსეში ჩვენი მტრები, დენიკინელები იყვენ.

— „გთხოვთ სოჩაში გაიაროთ“. — ვუთხარი მე მას.

გემის უფროსმა გაკვირვებით ამხედ-დამხედ. მე ძველი „პლაში“ მეცვა და სალდათს ვგავდი.

— „თუ ჩვენ ყველას სურვილი შევასრულეთ, მაშინ ჩვენ კარგი შეზღვეურები ვიქნებით!“ — დაცინვით მითხრა მან.

მე მაშინვე გავბრუნდი და ფეხზე დავაყენე გვარდიელები. ერთი მე გაეყოლე, სხვები კი გემზე დავაყენე. მე ისევ გემის უფროსთან მივედი.

— „გთხოვთ სოჩაში გაიაროთ“ — ვაუწყებორე მე.

— „შეუძლებელია ჩემი საქმე მე უკეთ ვიცი“.

მედიდურათ მიპასუხა მან.

მაშინ მე სწრაფათ ვიძვრე მაუზერი, და ვადევი მას გულზე და ვუბძანე:

— „შეიარე სოჩაში. ეს აუცილებელია!“. უფროსი შეშინდა, აკანკალდა.

— „სოჩაში გავლა ყოვლად შეუძლებელია, რადგანაც გემი დაიღუპება. გაძლიერე პატიოსან სიტყვას, რომ გემი დაიღუპება. თუ გსურთ კამენდანტს შეეკითხეთ“.

მე დავუბძახე კამენდანტს და მანაც დამარწმუნა, რომ სოჩაში შესვლა მეტად სახიფათო იყო. ჩემ წინ დიღებდა დადგა: ან ტუაპსეში წასვლა და მტრის ხელში ტყვეთ ჩავარდნა, — ან სოჩაში გასვლა და შესაძლებელია გემის ჩაღუპვა. გემის დაღუპვას მე ისევ ჩემი ტყვეობა ვარჩიე...

ამასობაში კიდევაც გათენდა. ზღვა დამშვიდდა. შორს გამოჩნდა მზისაგან განათებული ქ. ტუაფსე. გემის დაბრუნება ეხლა შესაძლებელი იყო, მაგრამ მე უკვე ცნობის მოყვარეობამ გამოიტაცა და საშინლათ მომინდა ტუაფსეს ნახვა...

მაღე „ტიტანია“ შევიდა ტუაპსეს ნავთსადგურში. უკან დასახვევი გზა უკვე აღარ იყო... გემი მიადგა ნაპირს და ზედ ამოვიდენ პოლიციელები... ეხლა მე ვიგრძენი ჩემი შეცდომა და ვაგინებდი ჩემ ცნობის მოყვარეობას...

გემის უფროსმა მე დამაბეზლა და პორტის კამენდანტმა დატუსაღებულათ გამოამცხადა... წამიყვანეს ქალიქის კამენდანტთან და პატიოსანი სიტყვის ქვეშ სასტუმროში ცხოვრების უფლება მომცეს...

სამი დღე დავრჩი მე ტუაფსეში, ამ პოლიტიკურათ და საზოგადოებრივათ მკვდარ ქალაქში. და როდესაც ამ სამი დღის შემდეგ ვადმოვაბიჯე ჩვენს საზღვარზე და ჩუხუქტში გამოველი—მე დავაფასე ის უდიდესი ბენდიერება, რომელსაც ჩვენ კიდევ სასესებით ვერ ვაფასებთ და რომელსაც სახელათ ჰქვია-თავისუფლება.

ამ თავისუფლებისათვის სიცოცხლე შეიწირება!...

ვალკო ჯუღელი.

დღე აღთქმისა, თავგანწირვისა და ემირომისა! 1918 წელი. დეკემბრის 12... რამდენი ზრახვა, ფიქრი, განცდა და მწარე მოგონებაა შეერთებული ამ დღესთან!

...ამ დღეს სახალხო გვარდიამ თავისი არსებობის წლის თავი იღვრესაწაულა.

ეს დიდებული დღე იყო! ეს დღესასწაული-კი არ იყო,—ეს იყო მოწოდება ერისადმი სამშობლოს დასაცავათ...

...გზა აბნეული მებოძობე თავს გვესხმოდა: სადგურ ალავერდსა და სანაინს შორის რკი-

ნის გზის ლიანდაგი აჰყარეს, ჩვენი სანაინის რაზმი მოქრილი იყო და გზას ბრძოლით იკაფავდა, ამ დღეს ალავერდის მალღობებზე იშვიათი სროლა ისმოდა...

ასეთ მიმე წუთებში, თავდამსხმელთაგან სამშობლოს დასაცავათ სახალხო გვარდიამ ქარქაშიდან ხმალი იშოშვლა...

მე ვგრძნობდი მომენტის სიძნელეს და უდიდეს პასუხის მგებლობას ერის წინაშე; ამას გრძნობდა ჯარიც... და აი მან ამ დღეს სახალხო გვარდიას უძღვნი სახმედრო საყვირი, და მით ერთმანეთს ფიცი დაუდეს: „ამ საყვირის ხმაზე ერთად შეიკრებენ, ერთად სიკვდილისა, ან ერთად გამარჯვებისათვის“.

და ეს აღთქმა მეორე დღესვე განხორციელდა: გვარდია ჯარის დასახმარებლათ გაეშურა, და შეერთებულმა ძალამ მტრის თავხედობას ერთის დაკვრით ბოლო მოუღო...

წლიდან-წლობით დღევანდელ დღეს გვარდია და ჯარი ამ აღთქმას გაიმეორებს...

დღესაც ისინი ერთმანეთს შეგფიცებენ: „ერთად სიკვდილს, ან ერთად გამარჯვებას!“ და ეს დღე, — დღე აღთქმისა, შეფიცვისა, დღე თავგანწირვისა და გამირობისა — დიდებული დღეა!

დღე ეს შექმნა დემოკრატიის წილიდან წარმოშობილმა გვარდიამ, და მადლიერი ვიქნას მას დღეს „ვაშა“-ს ყოყინით ეგებება.

გვ. ბიორგაძე.

სახალხო გვარდიის დღე

(ღრწ წლის თავი).

დღეს ორი წელი შესრულდა რაც ჩვენს რესპუბლიკაში სას. გვარდია არსებობს. ისტორიამ გვარდიას დიდი როლი—სამშობლოს და რესპუბლიკის ღირსების დაცვა არგუნა. ის ამ მოვალეობას მუდამ პირნათლად ასრულებდა. ჩვენი რესპუბლიკა ხშირად გვინახავს საფრთხეში მრავალ მოსისხლე მტრებისაგან გარშემორტყმული. გვარდია მათთან ბრძოლაში მუდამ გამარჯვებული გამოსულა. ძველის ნანგრევზე საქირო იყო ახლის შენება, მაგრამ დიდმა რუსეთმა აღმშენებლობითი უნარი ჯერ ვერ გამოიჩინა. იქ ჯერაც ანარქია, ტანჯვა, ვაება, შიმშილი და სიკვდილია გამეფებული. ანარქიის მოტრფილევებმა ჩვენშიაც ბევრჯერ სცადეს სამოქალაქო ომის გაჩაღება, მაგრამ ამოღ: ჩვენმა რევოლიციურ დემოკრატიის პირაშო შეიღობა, სახ. გვარდიამ, მოლაღატენი სამარცხენო ბოძზე გააკრა.

საქართველოს რესპუბლიკა სამეურნეო ქვეყანაა. მოიპოვება აუარებელი სიმდიდრე. საქიროა მხოლოდ მისი დამუშავება. ჩვენი ხალხის დიდი ნაწილი შრომას გაურბის, უცხოეთს შეგყურებს. საქიროა საეკონომიკო შრომა იქნეს შემოდებული, რომ არც ერთი უსაქმო ქალი და კაცი, ჩვენში არ მოიპოვებო-

დეს. მხოლოდ საყოველთაო და ნაყოფი შრომას შეუძლია ჩვენი ხსნა. ამას ჩვენ მთავრობამ ყურადღება უნდა მიაქციოს. სახალხო გვარდია თავისი შრომით იძლევა ამ შავალითს.

ჩვენი ჯავშნიანი მატარებლებიც, როგორც ერთი დარგი სახალხო გვარდიისა, მუდამ ებძოდა მოზღვავებულ მტერს და ბრძოლაში არასოდეს ძირს არ დაუშვია. და მოვალისთვისაც, სრულიად ჯან-სალი, ბრძოლაში ქარცეხლში ნაწრთობი მზათ არის რესპუბლიკის ინტერესებისთვის თავის დასადება მათ წინ ამხანაგებო მედგრად და შეუპოვარად საერთო ხალხით განვავრძოთ ჩვენი დაწყებული გზა, არ უღალატოთ ჩვენს მიზანს, მშობელი ხალხის საკეთილ-დღეოთ ბრძოლასა მუშაობას.

გაუმარჯოს ჩვენს ბრძოლას თავისუფლებისათვის!

გაუმარჯოს ჩვენს დემოკრატიულ რესპუბლიკას!

გაუმარჯოს ხალხის ნდობით აღჭურვილ ჩვენს მთავრობას!

გაუმარჯოს რესპუბლიკის ღირსეულ დაცველ ჩვენ ჯარსა და სახალხო გვარდიას!

ვალოდია გოგვაძე

სახალხო გვარდია

ზოგჯერ, როდესაც ჩვენი ცხოვრების დარებით ნორმალურ ფორმებში მიმდინარეობს ერთი წუთით ვივიწყებ და ჩემს ფიქრს ნებას ვაძლევ მოიგონონ ჩვენი ქვეყნის ახლსულ წელიწადნახევრის, მაგრამ შინაარს მრავალ ფეროვან, დიად ამბებით აღსავსე, ბედისწერა შემთხვევებით დატვირთული წესული, მაშინ მიპყრობს ერთი საშინელი, ჟრანტელის მომგვრელი საკითხი.

რა იქნებოდა დღეს, რა ხასიათს მიიღებ ჩვენი ცხოვრება, რას ემსგავსებოდა ჩვენი ტარა სამშობლო, რა ბედი მოელოდა ჩვენს დემოკრატიას, რომ საქართველოს მუშაკლასსა და მოწინავე გლეხობას არ შეექმნე ჩვენი სახელოვანი, აწ საისტორიოთ ქვეყნულ გვარდია?

არა მგონია იყოს ჩვენი რესპუბლიკის რიტორიაზე ისეთი, ვინც განიცადა ტრადიციით საცხე ჩვენი ახლო წარსული, რომ ათი საშინელი საკითხი არ დაებად ჩემის აზრით, ამით აიხსნება ჩვენში საერთო მოკრძალება გვარდიისადმი, უდავო ავტორიტეტი უკანასკნელისა ხალხში.

ამას განიცდიან ჩვენი მტრებიც. აქ შემიძლია არ მოვიგონო ერთი სურათი, რომელიც საინტერესო მაჩვენებელია ხალხ ჩვენი გვარდიის სახელის გავლენისა.

გურიის ერთ ერთ რაიონის დიდი მითგია. მოწვეულია ბალშევიკები საკამათოდ.

ფოტ. სურ. ვ. გრინგეინისა

ყარაიაზის სახელმწიფო მამულში. გვარდიელები ხთუხენ; მთესველებს უკან მიჰყვებიან სათესლეებით.

ფოტ. სურ. ვ. გრინგეინისა

ყარაიაზის სახელმწიფო მამულში. გვარდიელები ფარცხავენ ახალ ნათეს მინდვრებს.

ტინგს ერთობ მღელვარება ეტყობა, ის ბო-
ბოქრობს, რადგან უნდა შეეტაკოს ერთი მე-
ორეს სახელმწიფოებრივით განწყობილი გუ-
რულები და მიტინგის ჩასაშალათ გურიის
ყოველ მხრიდან მოსული „ბალშევიკური“
ახალგაზრდები. ეს უკანასკნელები წინასწარ
მომზადებულ-დარაზმულნი არიან, მათ მუშ-
ტებს, რეპლიკებსა და ყვირილს დასასრული
არა აქვს, ჩვენი ორატორები ამ ყვირილში
დიდი სიძნელით ლაპარაკობენ, აღელვებულ-
ნი არიან.

ორატორმა დაასრულა ლაპარაკი ბალშე-
ვიკების ხმაურებაში. ამ დროს თავმჯდომარე
აცხადებს: „სიტყვა ეკუთვნის სახალხო გვარ-
დიის წარმომადგენელს ვლ. ჯიბლაძეს“.

ბალშევიკთა განგაში სწყდება, სრული სი-
ჩუმე მყარდება, ტრიბუნაზე აღის ვლ. ჯიბ-
ლაძე, გაისმის საერთო ტაში. ჯიბლაძე ლა-
პარაკობს ხმა დაბლა, დამშვიდებით, რადგან
იცის, რომ ის გვარდიის სახელით ლაპარა-
კობს, მას მთელი მიტინგი უსმენს, როგორც
ერთი კაცი, რეპლიკას ვერავინ ზედავს, თუმ-
ცა ორატორი მიწასთან ასწორებს ბალშევი-
კებს. ის თავებს ლაპარაკს, მის უკანასკნელ
სიტყვებს ფარავს საერთო ტაშის გრიალი.

აქ გვარდია, ჩვენი სახელოვანი გვარდ-
ა ლაპარაკობს, მან დააცხრო აღელვებული ზღვა
მიტინგისა.

შე მაშინ მთელი სიძლიერით ვიგრძენ
გვარდიის ავტორიტეტი ხალხში.

ალ. უორჟოლიანი.

გვარდია ბოსტან ქალაქში (ყარაიაში)

დიდებული რამ სანახავია, როცა სახალხო
გვარდია თოფით ხელში ლომივით იბრძვის
გარეშე ფრონტზე, იცავს ხალხის წმიდა-წმი-
დათას—თავისუფლებას და ნამუსს, სამშობლო-
სა და რევოლიუციას ზვარაკათ ეწირება, სა-
ღმრთო ვალს იხდის, სისხლს ღვრის...

მაგრამ არა ნაკლებ დიდებულია, როცა,
ამავე გვარდიის არ ავიწყდება არც შინაური
ფრონტი შიმშილი და სახნის საკვეთლით დე-
და მიწას ებრძვის, ოფლით აპოხიერებს.

ვაშა, გარეშე ფრონტზე მებრძოლოთ, ბა-
რაქა შინაურ ფრონტზე მომუშავეთ.

აპ. წულაძე

„ე ჯ მ ა კ ი ს მ ა თ რ ა ხ ი“

შემდეგი, მეოთხე, ნომერი გამოვა კვირას,
დეკემბრის 14-ს.

